“Ook in de ouderenzorg zie je psychiatrische problematiek”

Geplaatst op 23 september 2020

Janine van Duyvenvoorde (58), bachelorstudent verpleegkunde Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs® (RVWO, zie kader onderaan), loopt stage bij GGZ Rivierduinen. “Ik ben heel enthousiast dat ik deze kans krijg.”

Janine begon haar loopbaan in de ouderenzorg ooit met de opleiding ziekenverzorging en werkte vervolgens jarenlang in verzorgings- en verpleeghuizen van zorgorganisatie Topaz. In 2001 volgde ze de opleiding tot mbo-verpleegkundige. Weer later stapte ze over naar zorgorganisatie DSV|verzorgd leven, waar ze meehielp met het opzetten van de eerste woongroep voor bewoners met dementie (kleinschalig wonen). Daarna was ze dertien jaar teamleider, op het laatst bij Rustoord. “Maar die laatste periode had ik soms zo’n knagend gevoel”, vertelt ze. “Ik was als leidinggevende steeds minder bezig met het primaire proces. Terwijl ik merkte dat ik juist graag zélf weer zorg wilde bieden. Tegelijkertijd zag ik om me heen dat de zorg soms beter kon. Ik miste vooral de persoonlijke aandacht voor mensen met een hulpvraag. Mijn visie is: je moet eerst de mensen leren kennen. Pas als je ze kent, kun je afstemmen op hun behoeften en goede zorg geven.”

“Persoonlijke aandacht geven kán”

Janine was nog teamleider bij Rustoord toen daar in het najaar van 2018 de eerste groep mbo-studenten RVWO in de praktijk begon. “Wat direct opviel, is dat deze studenten de relatie met de bewoner en hun naasten op de eerste plaats zetten”, vertelt ze. “Dat sprak me heel erg aan. Toen ik vernam dat er ook een hbo-v-opleiding zou gaan starten, dacht ik meteen: die wil ik gaan doen!”
Janine ging in mei 2019 van start. “Ik doe de opleiding met veel plezier”, vertelt ze, “onder meer omdat er veel aandacht is voor welzijn, persoonlijke aandacht en kwaliteit van zorg, zoals ik al verwachtte. En ik zie

nu ook in de praktijk dat het echt kán, meer persoonlijke aandacht geven. Daar wil ik mijn collega's graag in meenemen. Daarnaast hoop ik dat steeds meer studenten kiezen voor RVWO. Zo ontstaat er beweging."

"De thuiszorg is superboeiend"

Janine werkte haar eerste RVWO-opleidingsjaar bij DSV|Parlevliet en Parledam, waar ze in de thuiszorg aan de slag ging. "Superboeiend", vindt ze. "De thuiszorg kent een grote diversiteit. Je komt bij zo'n gevarieerde groep mensen achter de voordeur. Het is belangrijk dat je bij die mensen kunt aansluiten, dat je de ingangen weet te vinden. Dat vereist dat je bijvoorbeeld cultureel sensitief bent: dat je kunt afstemmen op verschillende culturen en achtergronden van mensen. De kennis die ik in mijn RVWO-opleiding heb opgedaan tijdens een spiegelbijeenkomst over cultuursensitieve zorg kan ik nu goed integreren in mijn werk. Verder moet je in thuiszorg ook best wat zelfredzaamheid en ook kennis meebrengen, want de zorgzwaarte van mensen met een hulpvraag is erg toegenomen de laatste jaren."

Leervragen

Het valt Janine op, dat je achter die voordeur ook wel wat psychiatrische problematiek ziet. "En trouwens, ook in verpleeghuizen en woonzorgcentra kom je moeilijk verstaanbaar gedrag tegen dat het gevolg is van psychiatrische problemen. Maar zorgprofessionals in de verzorging, verpleging en thuiszorg ervaren dat zij niet altijd de handvatten hebben om hier goed mee om te gaan. Ze zijn daar niet zo in opgeleid. Vandaar ook mijn wens om stage te lopen in de geestelijke gezondheidszorg (ggz)."
De stage bij Rivierduinen duurt relatief kort: zes weken slechts. Wat wil Janine in die tijd in elk geval leren? "Ik wil een beter beeld krijgen van verschillende psychiatrische ziektebeelden, het verpleegkundig proces en de samenwerking tussen diverse professionals in de ggz", somt ze op. "Bij deze grote, overkoepelende vragen, heb ik specifiekere leervragen geformuleerd. Bijvoorbeeld over welke gesprekstechnieken toegepast worden in de ggz. Om een antwoord te vinden op mijn vragen, verdiep ik me onder meer in de richtlijnen en protocollen van ggz in het algemeen en die van Rivierduinen in het bijzonder. Ook volg ik een cliënt van nabij."

"Een echt care-mens"

In november gaat Janine weer terug naar DSV, waar ze haar opleiding vervolgt in de intramurale zorg. Wat zijn haar toekomstplannen? "Dat weet ik nog niet helemaal, ik leef in het moment", lacht ze. Dat zij in de ouderenzorg binnen DSV werkzaam zal blijven, ligt echter wel in de lijn der verwachting. Janine omschrijft zichzelf als een echt 'care-mens': "De ouderenzorg kijkt naar het hele plaatje: wonen, welzijn, zorg. Bovendien zijn de zorgvragen er complex: je moet daarom goed kunnen observeren, klinisch redeneren, leiderschap pakken en dergelijke. Na al die jaren spreekt dat me nog altijd enorm aan. Door de opleiding is mijn speciale interesse gewekt voor de extramurale zorg, de thuiszorg. Aspecten als de indicatiestelling en het gesprek aangaan met zorgvragers over de gewenste zorg thuis vind ik heel boeiend. Daar zou ik me graag nog verder in ontwikkelen. Of in een rol als bijvoorbeeld kwaliteitsverpleegkundige. Maar het kan ook in een andere functie zijn. Zolang ik maar kan bijdragen aan een goede kwaliteit van de ouderenzorg. Want er valt nog een wereld te winnen."

OVER RVWO

Radicale Vernieuwing Waarde-Vol Onderwijs® vernieuwt het zorgonderwijs, zodat de zorg en ondersteuning duurzaam kunnen aansluiten bij de waarde(n) van mensen met een zorgvraag en hun naasten én zorgprofessionals hun werk met plezier doen. De praktijk-leerroute wordt uitgevoerd door zorgorganisaties ActiVite, DSV|verzorgd leven en Topaz. (Meer informatie over RVWO lees je in de RVWO-nieuwsbrief).

Interview en tekst: Femke van den Berg & Mieke Hollander. Beeld: DSV|verzorgd leven.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Vernieuwing onderwijs, Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs®

Trefwoorden: Onderwijs, Studenten, Waarde-vol onderwijs Leiden